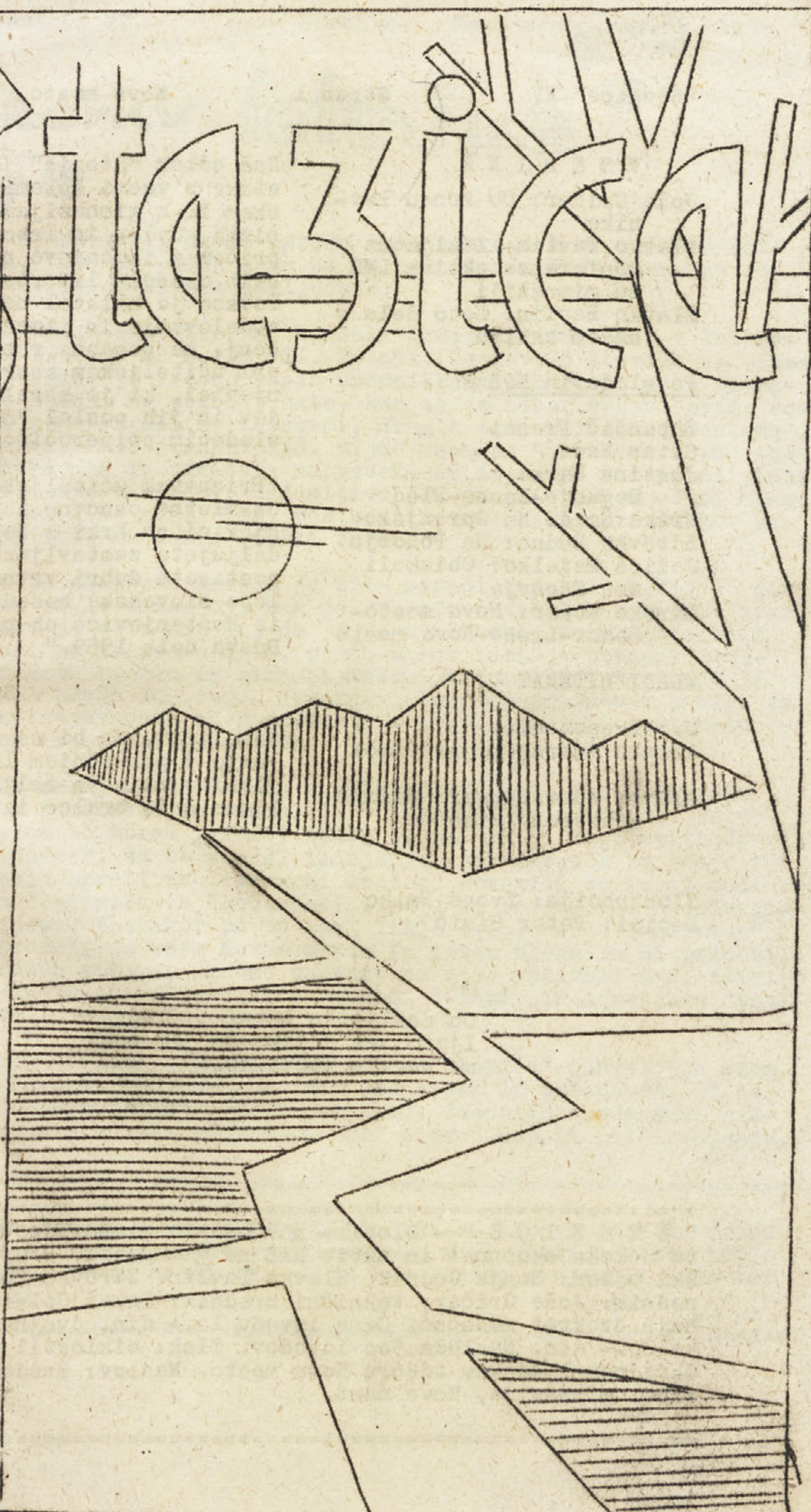

GLASLO DIJAKOV NOVOMEŠKE GIMNAZIJE

15

LETO VII

Stazice

An abstract geometric illustration in black ink on a light background. It features a large, stylized mountain range in the center, composed of several peaks filled with horizontal lines. Above the mountains, there are several geometric shapes: a circle with a horizontal line through its center, a vertical line, and a diagonal line with a small circle at its end. To the right, there is a large, stylized 'Y' shape. The entire illustration is framed by a simple black border.

V S E B I N A

Jože Gričar: Ob koncu letnika

Slavko Pavlin: Zaključna konferenca aktiv LMS na gimnaziji

Slavko Pavlin: Leto dela v našem aktivu

Po sledovih NOB

Župančič Franci

Sitar Nada

Justina Marn:

Begunje-Lesce-Bled

Urška Smid: Na Gorenjsko

Zdravka Budna: Na Pohorju

Jožica Metelko: Obiskali smo Zasavje

Martka Košir: Novo mesto-Bohor-Lisca-Novo mesto

MLADI LITERAT

M.: Prepozno...

Alenka Auersperger: "Otrok je"

Alenka Auersperger: Najina ljubezen je nebo

Ilustracije: Zvone Pelko

Napisil: Peter Simič

Naš odbor "Stezičice" je navezal stike z vsemi šolami na Dolenjskem in z gimnazijami na Jesenicah, Celju in Trbovljah in pričel z izmenjavo njihovih šolskih, oziroma literarnih glasil. Povsod je naletel na željo po sodelovanju in izmenjavi izkušenj, na posebna razumevanja pa pri učiteljskem zboru v Kostanjevici, ki je zbral 1.000 dinarjev in jih poslal "Stezičicam" s sledečim priporočilom:

"Prispevek učiteljskega zbora osemletne osnovne šole v Kostanjevici na Krki z željo, da nadaljujete zastavljeno pot, da postanete dobri vrtnarji naše lepe slovenske besede. Pozdrav iz Kostanjevice ob praznovanju Dneva dela 1959."

Smrekar

Želeli bi, da bi se naše sodelovanje v prihodnjem letu še poglobilo in s to željo pozdravljamo naše bralce iz drugih šol.

Ob zaključku letnika pozdravljamo vse dijake in jim želimo vesele počitnice!

Odbor

=====

" S T E Z I Č I C E " - Glasilo novomeških gimnazijcev. Izdajata Šolska skupnost in aktiv LMS na gimnaziji. Ureja uredniški odbor: Sonja Godnik, Slavko Pavlin, Zdravka Budna. Urednik: Jože Gričar, tehnični urednik: Tomaž Colarič. Izhaja dvakrat mesečno. Cena izvodu 10.- din, dvojna številka 20.- din. Naklada 500 izvodov. Tisk: ciklostil stroj pri Okrajnem ljudskem odboru Novo mesto. Naslov: Uredništvo "Stezičice", gimnazija, Novo mest.

=====

Ob koncu letnika

Kot se spodobi, da se izreče beseda bralcem ob začetku letnika, tako je običaj, da se od njih uredništvo časopisa poslovi, ko se letnik zaključuje.

Z današnjo številko smo končali izdajanje "Stezičic" v šolskem letu 1958/59 in s tem VII. letnik. Čeprav 15 števil na videz ni veliko, je vseeno uspeh uredniškega odbora in naše gimnazije sploh, še posebej zato, ker se je odbor vedno boril: enkrat z materialnimi težavami, drugič s slovnico v "Stezičicah", z nekvaliteto člankov ipd. Kljub vsem so "Stezičice" dokaj redno izhajale in pokazale napredek, če že ne po literarni plati, pa vsaj po tehnični. Razumljivo je, da pri taki množini člankov vsi niso mogli biti res kvalitetni; nekaj prispevkov pa je le bilo na dokaj visoki ravni.

Cena posameznemu izvodu je bila zaradi začetnih težav 15 din, potem pa 10 dinarjev, kar je bralcem - dijakom nedvomno všeč. Odboru je celo uspelo, da je nabavil nekaj nujno potrebnih stvari za tehnično delo, proti koncu leta je pomagal foto-grafskemu krožku in gimnazijskemu jazzu. Celoten promet je znašal preko 100.000.- dinarjev. Kot lep prispevek k dvigu kulturne dejavnosti na gimnaziji je treba prišteti tudi ustanovitve Prešernovega sklada.

In še nekaj besed o delu v prihodnjem letu. Novi odbor bo treba razširiti in razdeliti v tehnični in uredniški odbor. Z delom bo moral pričeti takoj jeseni in si zagotoviti dovolj sodelavcev, da bo zmogel izdajanje dveh števil na mesec ter se bolj opreti na literarni krožek. Poveriti bo moral tudi rednega dopisnika za "Dolenjski list", ki bo poročal o delu gimnazijcev. Vsekakor pa bo imel lažje delo, ker so "Stezičice" že prodrle po vsem Novem mestu in izven njega in si pridobile potreben renome, ugodno pa bodo na delo vplivali tudi stiki, ki jih je odbor navezal z drugimi šolami, in izmenjava časopisov.

Ob tej priliki se uredniški odbor "Stezičice" zahvaljuje vsem sodelavcem, predvsem pa vsem podjetjem in ustanovam, ki so z razumevanjem podpirale izdajanje časopisa novomeških gimnazijcev, novemu odboru pa želi čimveč uspeha pri izdajanju.

Odbor Šolske skupnosti na gimnaziji se upravi Dijaške menze v Novem mestu, predvsem upravnici, tov. Perozzi Rozi, toplo zahvaljuje za hrano, ki so jo brezplačno prejemale nekateri dijaki.

ZAKLJUČNA KONFERENCA
AKTIVA LMS NA GIMNAZIJI

V soboto, 30. maja, je bila v gimnaziji zaključna mladinska konferenca našega mladinskega aktiva. Konferenci so poleg tovarišev profesorjev prisostvovali tudi nekateri partijski in mladinski funkcionarji: Thorževskij Miro, sekretar ObK ZKS Novo mesto, Zupanc Dušan in Saje Lado, člana OK LMS Novo mesto ter predstavniki učiteljskega in administrativnega šole.

Iz poročila predsednika aktiva Pavlina Slavka je bilo razvidno, da se je v tem šolskem letu nekaj le naredilo, da pa je še naprej ostala velika vrzel na političnem in ideološkem polju. Največje težave se nedvomno pojavljajo ravno na naših sestankih, ki nikakor ne morejo doseči povprečnega nivoja. Kakor poročilo tako je tudi razprava pokazala, da smo bili premalo v stiku z našim okoljem, da smo na naših sestankih delali samo v eno smer - v zunanjo politiko, da pa smo pozabili na naše mladinske probleme, na probleme naše komune itd. Pameten je bil tudi predlog, naj na naše sestanke česteje vabimo naše družbene delavce. Na ta način bi lažje našli kontakt z življenjem v naši družbi, na drugi strani pa se ne bi več pojavljali problemi, zaradi katerih smo marsikdaj vodili neplodne debate. Seveda, predpogoj za tako delo so na prvem mestu razredni odbori, ki so bili do sedaj le premalo energični in iznajdljivi. Eden izmed važnih faktorjev za poglobitev politično idejnega dela je tudi naša mladinska univerza, ki je že letos opravila velik delež v tem pogledu. V bodoče bo treba najti na nek primeren način večji kontakt poslušalcev s predavateljem, kar je bilo letos pomanjkljivo, predvsem pa, da vsi mladinci pomagajo komiteju izdelati program predavanj.

Težave so se pojavljale tudi na kulturnem-prosvetnem delu. Posebno iz besed tovariša prof. Dodiča je razvidno, da je bil ta krog mnogo premajhen in da naj bo v bodoče prva naloga našega KUD-a "Oton Župančič" pritegniti čimveč dijakov, na drugi strani pa začeti z resnejšim delom, predvsem v literarnem krožku.

Veliko je bilo še govora o delu drugih krožkov, manjkali pa so konkretni predlogi, kako izboljšati delo, oziroma popraviti dosedanje napake, ki so se pojavljale.

Na koncu je spregovoril tudi tovariš Thorževskij Miro. V svojih besedah je predvsem pokazal na nekatere probleme v naši mladinski organizaciji. Povdaril je, da so med nami tudi mladinci, ki namirno izkoriščajo demokracijo in zadnji čas je, da nastopimo skupaj proti takim pojavom, ki ne škodujejo samo naši organizaciji, ampak na splošno vsej naši družbi in ugledu Jugoslavije v svetu. Tudi drugi gostje so posegli v debato in opozorili predvsem na povezavo naše dijaške mladine s kmečko, delavsko, posebno v času počitnic. Kajti že večkrat se je upravičeno govorilo o tem, da je naš dijak le premalo povezan z ostalo mladino in da ji po svojih možnostih le premalo po-

maga. Predvsem velja to za dijake, ki stanujejo na deželi. Ti so čestokrat popolnoma izolirani od svojih nekdanjih tovarišev, ki so ostali doma na kmetiji in zato pričakujejo popolno pomoč od dijaka, vendar le te večkrat ne najdejo.

Iz vsega tega sklepamo, da je bila konferenca več ali manj uspešna, da pa še veliko premalo naš dijak sodeluje pri reševanju najrazličnejših problemov.

LETO DELA V NAŠEM AKTIVU

I. Politično-ideološko delo - mladinska univerza:

To leto smo imeli sledeča predavanja:

1. Formoško vprašanje - profesor Marjan Dobovšek
2. Odnosi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo - kapetan JLA Vinko Krmelj
3. Gospodarski in politični bloki v svetu - profesor Valentin Robida
4. Izvor družine po Engelsu - profesor Valentin Robida
5. O delavskem samoupravljanju - Jože Knez, direktor "Novolesa"
6. O gospodarskih problemih našega okraja - Niko Belopavlovič, predsednik OLO Novo mesto
7. Odnos med fantom in dekletom - profesor Ivo Zobec
8. Nastanek države - Stefan Simončič, predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu

Marksistični krožek:

Ustanovili smo ga po polletju, imeli pa smo dve predavanji:

1. O družbenih sistemih - profesor Ivan Kasesnik
2. O vlogi države - Stefan Simončič, predsednik okrožnega sodišča Novo mesto.

Politično večerna šola (organiziral OK LMS Novo mesto)

To šolo je obiskovalo deset naših dijakov.

II. Delo po razredih:

1. Sestanki: Skupaj je bilo 41 razrednih sestankov. Na njih so dijaki obravnavali poleg razrednih stvari še: kaj je LMS in kakšne so njene naloge, položaj na Kubi, Ženevska konferenca, vloga naše mladine v komunalnem upravljanju, o 40 obletnici Partije, itd.
2. Proslave: Vsi razredi so imeli proslave 7. novembra ob dnevu Oktoberske revolucije in 29. novembra, za Dan republike.
3. Delavne akcije: Letos smo pomagali štabu MDB pri pripravi razstave in naši občini pri ureditvi mesta ob otvoritvi avtomobilske ceste. Skupaj smo napravili preko 2.500 delovnih ur.

III. Kultura:

1. Literarni krožek je imel 13 sestankov in organiziral literarni večer v okviru dolenjskih srednješolcev. Na sestankih so naši literati brali svoja dela in dela Ivana Cankarja ter Cirila Kosmača. Literarni krožek je tudi organiziral proslavo ob 40. obletnici smrti Ivana Cankarja.
2. Proslave:
 - Ob 40. obletnici KPJ in SKOJ-a
 - Ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju
 - Ob 40. obletnici smrti Ivana Cankarja

IV. Znanstveno področje

1. Prirodoslovni krožek je imel kar precej članov. Naši prirodoslovci so se zbirali skoraj vsako sredo na predavanjih, proti koncu leta pa so imeli mikroskopske vaje in izlete v novomeško okolico.
2. Fotografski krožek smo ustanovili šele meseca marca. V svojih vrstah je zbral okoli dvajset mladih fotografov - amaterjev.

V. Šport:

1. Šahovski krožek: Naši šahisti so delali skozi vse leto in se med drugim udeležili tudi mladinskega prvenstva Novega mesta.
2. Strelci so bili tudi delavni. Trening so imeli vsak teden enkrat. Streljali so samo z zračno puško. Udeležili so se tudi okrajnega strelskega prvenstva.

Poleg šahistov in strelcev je še cela vrsta športnikov, ki de-
jo pri društvu "Partizan".

V preteklem mesecu sta predavala v okviru mladinske univerze tovariš Simončič Stefan in profesor Zobec. Prvi je predaval o nastanku države, drugi pa o odnosu med fantom in dekletom (samo za dijakinje).

Tudi športno življenje je bilo razgibano. Udeležili smo se okrajnega prvenstva v streljanju in mnogoboju ter odbojki, šahovskega prvenstva pa se nismo udeležili. V streljanju so bili uspešni samo nekateri posamezniki. Tako je Peter Rems, dijak IV. 1. postal okrajni prvak v streljanju z vojaško puško. Od 200 možnih, je dosegel 166 krogov. Posebno živahno pa je bilo na okrajnem prvenstvu v mnogoboju. V odbojki so se izkazala naša dekleta, ki so ponovno osvojila prvo mesto. V teku so priprave za oddajo "Pokaži, kaj znaš", ki jo bo organiziral naš mladinski komite s pomočjo ravnateljstva šole. Pripravljalni odbor je že imel avdicijo z nastopajočimi in tudi nagrade so že zbrane. Nastop bo 10. VI. v domu DLP.

po sledovih

NOB

Širom po Jugoslaviji je naša mladina na najrazličnejše načine praznovala svoj največji praznik-Dan mladosti; eni so organizirali športna tekmovanja, drugi so odšli po poteh naših partizanov, tretji, predvsem mlajši, so organizirali poverke po mestih itd.

Dijaki našega zavoda smo jo mahnili po sledovih naših borcev v najrazličnejše kraje Slovenije. Kdo ne pozna Pohorja, kjer je padel skoraj cel bataljon ali naših Gorjancev, kjer je imel svoj dom Gorjanski bataljon, ali pa Bohorja v Zasavju itd. Na teh pohodih smo s tabornimi ognji in po pripovedovanju starih partizanskih aktivistov obudili spomin na težke dni, na dneve, ko se je kovala nova Jugoslavija.

Begunje-Vrba-Bled

Po dolgem času se nam je vendar izpolnila želja, da obiščemo Prešernov rojstni kraj in obenem gorenjske partizanske kraje v počastitev 40-letnice KPJ.

V soboto zjutraj smo se zbrali na novomeškem kolodvoru in čakali naš vlak, ki je prisopihal iz Karlovca. Hitro smo poskakali v rezervirani vagon in posedli, kakor se je pač kateremu prileglo in se pomenkovali, kar je komu prišlo na misel. Naši "tehniki" so komaj prišli na vlak, pa se je že med njimi sprožil "tehnični" razgovor.

Tako sem poslušal razne pogovore malo pri "tehnikih", malo pri "damah" ter pri vsakih dodal kako besedo in Ljubljana je bila tu. Iz vlaka smo prestopili na avtobus, ki nas je že čakal na kolodvoru. Ob prijetnih radijskih melodijah smo se vozili po dobri asfaltni cesti in opazovali prelepe gorenjske kraje in planine, katerih vrhovi so še pokriti s snegom. Kar prehitro smo se pripeljali v Begunje. Skozi vrata obzidja smo vstopili v lepo urejen park. Na sredini stoji kip partizana, ki z zvezanimi rokami stoji pod vislicami. Prav blizu tega kipa pa stoji mogočno poslopje, nekdanja kaznilnica. V tem poslopju je bilo ničkoliko vislic in ječ, kjer so fašisti mučili in morili mlade slovenske fante in može iz vseh krajev Slovenije, borce za svobodo in mir. Morali so se rez slovesa ločiti od svoje neveste, žene ali pa celo kopice otrok. Ravno ta lepi gorenjski kraj pod visoko Begunjsčico so nacisti izbrali za svoje morišče, kjer so počenjali tako ostudna in nečloveška dejanja.

Ogledali smo si še pokopališče talcev, kjer smo na nagrobnikih videli, kako mladi so morali nekateri umreti pod krutnim nacističnim nasiljem.

Iz Drage in Begunj smo se odpeljali v vas Vrbo, kjer se je rodil slovenski pesnik France Prešeren. To je majhna in prijazna vasica. Prešernova rojstna hiša stoji ob cesti in je zelo lepo urejena. Vedno je tu polno izletnikov, saj ni človeka, ki ne bi poznal Prešerna in njegovih pesmi.

Najprej smo si ogledali prvo sobo. Ob peči visi kožuh, na steni je pa polno slik, med njimi tudi Prešernova. Iz te sobe peljejo vrata v manjšo sobo. Tu sta postelja in zibelka. Obe sta lepo pregrnjeni. Majda je poskrbela, da je bil naš obisk še lepši in je recitirala Prešernov sonet "O Vrba". Tu Prešeren omenja cerkvico Sv. Marka, zato smo jo tudi obiskali; stoji na griču in jo krasita dve visoki drevesi. Na stenah v cerkvi je ohranjenih še precej fresk.

Zapustiti smo morali prijazno vasico Vrbo in se z avtobusom odpeljali naprej proti Bledu. Nenadoma se je avtobus ustavil nad ozko potjo. Vsi smo bili v strahu, kaj je. Toda prišli smo le do elektrarne Moste. Nihče od nas ni še nikoli obiskal elektrarne, zato smo prosili tov. ravnateljico, da si jo ogledamo. Mislili smo že, da so bile naše prošnje zaman, ker se je tovarišica ravnateljica bala, da si ne bi kdo kaj naredil. Končno smo odšli z vodnikom v elektrarno. Pripovedoval nam je s katerimi električnimi mrežami je elektrarna v zvezi in katere kraje oskrbuje s tokom. Del elektrarne je precej globoko pod zemljo in ko je vodnik odprl neka vrata, se je prikazala umazana, peneča voda, ki žene stroje. Kar ušesa so nas bolela od tako močnega hrupa. Veseli smo bili, ko smo prišli ven, saj se malokdo počuti dobro med tako ogromnimi in neznanimi stroji.

Iz Most smo se odpeljali proti Bledu, zadnjemu kraju, ki smo ga še nameravali obiskati.

Bled, zadnji cilj naše ekskurzije. Izstopili smo, šofer nam je povedal, da moramo biti pri avtobusu ob 17. uri. Torej smo imeli le dve uri časa.

"Saj Bled ni velik! Nič več ljudi in prometa ni kakor v Novem mestu!" je nekdo začudeno ugotovil, ko je opazil, da so blejske ulice skoro prazne. Da pa ni vedno tako, so pričali bogati hoteli in restavracije. Seveda pa ti niso bili odprti, saj v pomladnem času na Bledu skoro ni izletnikov. Najprej smo si v slaščičarni s sladoledom potešili žejo, nato pa smo odšli na blejski grad. Ogledali smo si muzej. V njem je pohištvo in orožje nekdanjih graščakov. Še bolj pa smo občudovali lepo posodo, preproge, kipe in slike. Z gradu smo gledali na jezero. Bilo je sicer mirno, a voda je bila mrzla in fantje so se že bali, da bodo šli z Bleda, ne da bi bili na jezeru. Pa tudi ta želja se jim je uresničila. Pogledali smo na uro: Neverjetno! Je to mogoče? Kako na Bledu hitro mineva čas. Ob 17. uri smo se zbrali pri avtobusu, a dveh fantov še ni bilo. Bili smo že v skrbeh. Ugotovili smo, da sta prav ta dva že ves dan hodila svoja pota. Sta bila pač junaka dneva. Končno sta le prisopihala. Avtobus je odpeljal, Marija pa je zapela: "Ko boš prišla na Bled...".

Na Poločje

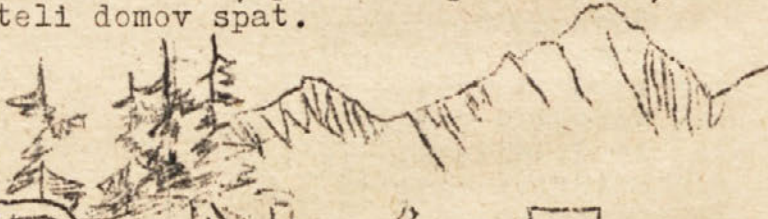
Majski izlet. Treba se je bilo odločiti in postaviti cilj. Kam? Po dolgem preišljevanju smo izbrali Pohorje. Dnevi so minevali v težkem pričakovanju nedelje - našega starta. Vse dneve je deževalo. Nam pa je ostalo upanje, da bo morda le lepo. Napočila je nedelja - Novo mesto je žarelo v soncu. Vsi spočiti, s težkimi nahrbtniki smo se zbrali na postaji. Preko Kandijskega mostu in skozi predor je prisopihala lokomotiva in vlekla za sabo dolgo vrsto železniških voz. Vstopili smo. Bili smo dobre volje, saj nas je vlak peljal našemu cilju nasproti - stran od šolskih skrbi. Vožnja do Ljubljane in čakanje mariborčana je hitro minilo. Skozi temno noč je potem sopihal vlak proti Mariboru. Enakomerno zibanje v udobnih kupejih je uspavalo in nekatere je premagal spanec. V prijetnem klepetu, smehu in spanju so tako minevale ure in proti jutru se nam je že smejalo Pohorje in nas vabilo. Zelo zgodaj je bilo, ko smo prispeli v Maribor - vse mesto je še spalo. Izkoristili smo priložnost in si nato ogledali mesto in zelo lep akvarij. Z avtobusom smo se nato odpeljali do žičnice. Vso konstrukcijo in zgradbo smo si z zanimanjem ogledali. Potem pa je prišlo skoraj za vse novo doživetje - vožnja z žičnico. Vsedli smo se v kabine in vsaka posebej se je zazibala in takoj nato neslišno drsela čedalje više. Odkril se nam je čudovit pogled na ves Maribor in okolico - na temnozeleno smrekovo gozdove - in čim više smo se dvigali, tem lepši je bil pogled. Za nami pa so spet drsele nove kabine - vse tako enakomerno počasi. Potem smo se spet zazibali in obstali - na vrhu Pohorja.

Precej dolga pot nas je čakala tisti dan, zato nismo počivali, ampak smo odšli po markirani poti med visokim drevjem do kočice "Zarje". Pohorske kočice niso kočice, pač pa hoteli - eden lepši od drugega. Veliko jih je, a še premalo za veliko število turistov, ki se žele odpočiti med temnimi gozdovi Pohorja. Od "Zarje" nas je vodila pot do Ruške kočice in nato po cesti, ki jo šele građe, posuti z granitom in sludo do kočice nad Šumikom. Čeprav že malo zmučeni, smo še vedno dobre volje prispeli do kočice, kjer smo imeli namen prespati. Ko smo si malo oddahnili od večurne hoje, smo odšli tudi do slapa Šumika. Tu se nam je nudil čudovit pogled na vodo, ki skače preko debelih skladov trdega kamenja in potem pada v globino in pri tem tako močno šumi, kot da bi pripovedovala svojo zgodovino. V koči pa so bili tisti dan tudi izletniki - šolarji iz Maribora. Zgodila se jim je majhna nesreča. Nek fant si je zlomil roko. In tu so se izkazali naši taborniki. Dva tabornika in razrednik so žrtvovali noč zato, da so pomagali odnesti nesrečnega fanta do najbližje postaje - Ruš, ki je od Šumika oddaljena dve uri hitre hoje. Čeprav so vsi trije vedeli, da nas drugi dan čaka še dolga pot, se tudi tega napora niso ustrašili.

Naslednje jutro pa smo odšli do našega glavnega cilja. Hodili smo po poti, ki so jo v snegu in mrazu tolikokrat prehodili naši hrabri borci Pohorskega bataljona. Prišli smo do spomenika, ki je postavljen na kraju, kjer je 7. januarja 1943 po izdajstvu izgubilo življenje 69 borcev - ves bataljon.

Po kratkem počitku smo odšli do Črnega jezera in naprej do Treh kraljev. Tu smo se okrepčali za dolgo pot do Slovenske Bistrice. Hiteli smo, da bi prišli pravočasno do postaje in se odpeljali domov. Toda, na žalost, bližnic nismo poznali, zato smo hodili po prašni cesti. Bolj, ko smo se bližali Bistrici in spraševali - koliko je še do mesta, bolj se nam je odmikala in z njo tudi vlak, ki bi nas odpeljal spet domov. Kasneje nismo več hiteli. Sklenili smo, da žrtvujemo še eno noč in gremo raje počasi. Tako smo s precejšnjo zamudo prišli v Bistrico in se šele z naslednjim vlakom odpeljali v Črešnjevico, kjer smo, medtem ko smo čakali mariborčana, pridno igrali perjanico. Potem pa spet vožnja z vlakom - enolična, a vendar polna zabave in smeja. V Ljubljani smo še ujeli motorni vlak za Novo mesto. Vreme nam je bilo naklonjeno. Temna noč je sprejela 19 ljudi - veselih, polnih lepih vtisov, ki so s težkimi nogami hiteli domov spat.

Na GORENJSKEM

Ljubljana. Ubrali smo jo iz vagona, kakor hitro smo le mogli, in jo brž ucvrli na gorenjca, ki je bil že pripravljen za odhod. Komaj smo posedli, je vlak že potegnil. Skozi odprto okno je privel mrzel, skoraj rezek zrak - prvi pozdrav z Gorenjske. Pokrajina, ki je urno bežala mimo naših oči, se s svojimi visokimi, strmimi hribi, med katerimi so razpotegnjene ozke dolinice, zelo razlikuje od dolenjskih položnejših gričev in obširnejših dolin.

Na škofjeloški postaji smo prilezli iz vagona na pol zmrznjeni, mraz je prodiral skozi obleko in kožo prav do kosti. Urnih krač smo jo mahnili po lepi asfaltirani cesti, ki jo Škofjeločanom kar zavidam, saj pri nas nimamo take ceste, razen avtomobilske ceste, seveda, proti Loki. Že od daleč smo zagledali grad, ki se je šopiril nad mestom in si ogledoval stisnjene hiše in ulice pod seboj. Izgledal je tako mračen, da smo takoj pomislili na "žlahtno gospodo", ki je še v srednjem veku živela v njem. Škoda, da si ga nismo mogli ogledati, ker ga ravno sedaj preurejujejo v muzej. V ozadju smo na nekem posebno strmem, skoraj navpičnem hribu zagledali hišico. Takoj nas je imelo, da bi splezali na Lubnik - tako se namreč hrib imenuje - čeprav bi si mogli skoraj kolena pogristi. Že smo prekoračili most na takoj na desno opazili svetovno znano tovarno "Šešir", ki je precej stara, njen proletarijat pa je znan

po svoji dejavnosti in pogostih stankah v stari Jugoslaviji. Krenili smo čez trg, nato po ozki ulici in znašli smo se pred avtobusno postajo "Transturista", ki je zelo lepo, moderno urejena. Nasproti je šolsko poslopje, ki je večje kot naša gimnazija, in dijaški dom.

Po okrepčilu v restavraciji smo se "zbasali" na majhen avtobus, ki nas je peljal skozi mesto, nato pa ob Poljanščici, ki teče po dolini, ki čudno zavija med hribi. Kaj pa je tisto pred nami? Menda ni kak pravljični grad? Izgleda res tako, je pa le cerkev z dvema zvonikoma, kar se pri nas redko najde in dajetudi dolini pravljični videz. Končno smo le izstopili iz avtobusa, prekoračili rečico in prišli do Visokega, Tavčarjevega doma, ki je že nekoliko zanemarjen, vendar da vedeti, da je bil nekoč zelo trdna, bogata domačija. Tavčarjev kip poleg je za moj okus premoderen in se ne poda v to okolje in dobo, v kateri je živel. Tavčarjeva grobnica je tik ob gozdičku na zelo lepem mestu in gleda na domačijo.

Zapustili smo Tavčarjevo domovanje in ob Poljanščici korakali proti Poljanam. Tudi tu smo si ogledali Tavčarjev kip in se vpisali v spominjsko knjigo in že nam je zmanjkalo časa. Z istim avtobusom smo se vrnili v Škofjo Loko.

Sedaj pa še nekaj o Loki sami. To je mestece, ki je znano po svoji starosti, a v njem ni vse staro, nasprotno; v Loki se mnogo gradi, izboljšuje, modernizira, širi. Če pogledaš njene prebivalce, dobiš občutek, da venomer hitijo, delajo in da nimajo nikjer obstanka - izgledajo kot mravlje. Sicer pa imajo za seboj slavno, a težko preteklost. V NOB so se povsod okoli in v Loki sami vršili srditi boji z okupatorji. Prebivalstvo ni hotelo služiti nasilniku in se je upiralo, saj ni bilo hiše, da ne bi bil vsaj eden v partizanih. Zato se je okupator maščeval: pobijal in streljal je talce, o čemer pričča spomenik v Stari Loki, kjer je bilo ubitih 40 talcev, in dom Zveze borcev, ki so ga postavili namesto spominske plošče. Ob vhodu je vklesanih ogromno imen ljudi, ki so padli v borbi za svobodo in za lepšo prihodnost. Škofjeločani to vedo, zato nadaljujejo z delom, ki so ga začeli, a niso mogli dokončati njihovi padli rojaki.

S tem izletom, ki je bil ravno na Dan mladosti, smo pravzaprav ubili kar več muh na en mah: obiskali smo dom Ivana Tavčarja, našega znanega književnika, praznovali rojstni dan maršala Tita in se spomnili žrtev NOB. To je še posebno važno, ker smo pred kratkim praznovali 40-letnico ZKJ, ki je v tej borbi odigrala najvažnejšo vlogo.

O B I S K A L I S M O Z A S A V J E

Komaj se je začelo daniti in iz Krke so se že dvigale rahle megle, ko smo korakali proti železniški postaji. Bilo je ravno 25. maja in obetal se nam je lep dan.

Dijaki III. a razreda smo se namenili spoznati kraje Zasavja in njihov pomen med NOB. Iz Sevnice smo jo peš mahnili na Lisco. Pokrajina je slikovita in pot je bila prijetna. Prijazno nas je pozdravila planinska kočica, vsa v soncu. Še preden smo vstopili, smo postali pozorni. S spominske plošče na vratih smo prebrali, da so na tem skritem kraju v letih okupacije delovali proti sovražniku naši borci s tovarišem Titom na čelu. Prav na tem koščku slovenske zemlje je imel okupator velike težave. Valovita pokrajina in visoke gore, med katerimi se kot kača vije Sava, so nudile zatočišče našim borcem.

Zvečer smo se ob tabornem ognju spomnili težkih dni okupacije, obenem pa s pestrim programom proslavili naš praznik - Dan mladosti in rojstni dan maršala Tita.

V torek smo zopet krenili na pot. Naš cilj je bil partizanski Bohor. Človek ima včasih res srečo in tokrat je spremljala tudi nas. Prijazen šofer nas je s svojim avtom potegnil prav na vrh. Kako veličasten vtis nudi ponosna gora, ki je odigrala med NOB tako važno vlogo! Pod njenim okriljem so se naši borci počutili varne in delali drzne napade na sovražnika. Še se spominjamo partizanske pesmi: "Bohor žari, Bohor je vstal..."

Kljub utrujenosti od dolge in naporene poti smo se vrnili v Sevnico prijetno razpoloženi. To je bil izlet, ki ga ne bomo tako kmalu pozabili. Prav je, da smo ravno letos, ko praznujemo 40. obletnico KP, tudi mi spoznali partizanske kraje, ki bodo med drugimi ostali v zgodovini slovenskega naroda kot večni spomenik na tiste težke dni, ko se je pisala usoda Jugoslovanskemu ljudstvu.

KREMENOV DIK

KREMENOV DIK

KREMENOV DIK

KREMENOV

Rudniki nekovinskih rudnin

"KREMEN" Novo mesto izdeluje

čistilni prašek DIK, ki je

dobil na sejmu embalaže v

Ljubljani na GR prvo nagrado za embalažo.

Priporočite doma čistilni prašek DIK - KREMEN - NOVO MESTO

DIK

KREMENOV DIK

KREMENOV DIK

KREMENOV DIK

DIK

NOVO MESTO-BOHOR-LISCA-NOVO MESTO

"Ob četrtna pet - zadnji čas, morate biti vsi na postaji," nam je rekla razredničarka. Vsak si je ponavljal čas in vsi smo se veselili izleta, ki nam je obetal toliko novega.

Obloženi s polnimi nahrbtniki smo 25. maja sedli na sevnica in se "iztovorili" v Brestanici. S postaje smo krenili v Senovo, kjer smo bili dogovorjeni s tamkajšnjimi taborniki za skupen izlet na Bohor. Ravno, ko smo si belili glave, kako bi najhitreje prešli dolgo pot, se je ustavil pred nami avto in šofer nas je povabil nanj. Kot bi trenil, smo bili vsi na njem in prijetna vožnja med gozdovi je kar hitro minila. Ko je zmanjkalo ceste, smo morali peš naprej in nešteti hribi smo le prišli do koč. Ko smo se malo "podprli", smo šli na najvišji vrh Bohorja. Spotoma so nam mladi Senovčani pripovedovali o borbah, ki so jih bojevali naši partizani na Bohorju. Posebno smo občudovali kurirsko javko ob neki stari smreki.

Večer smo preživeli ob velikem tabornem ognju. Zabavali smo se zelo lepo in le misel na pot, ki je bila pred nami, nas je spravila v postelje.

V torek, ob petih zjutraj smo se po mrzli gorski prhi napotili proti Lisci. Dolga pot je bila pred nami in še kakšna - uživali smo v razgledih in se pogovarjali o ljudeh, ki živijo tam in delajo v zelo težkih pogojih. Hodili smo, a Lisce ni in ni hotelo biti. Potem, ko smo bili enkrat že v njeni verigi, smo jo pričakovali za vsakim hribom - pa je ni hotelo biti. No, in končno vendarle! Pred nami je bil stolp in vedeli smo, da smo na cilju.

Jesti in počivati! To so bile naše trenutne želje, ko smo posedli po klopih v lepi koči na Lisci.

Kmalu smo morali zopet na pot. Sedaj je šlo hitreje, saj smo šli proti domu. Ko smo prišli do ceste, smo zopet imeli srečo, da smo se peljali in kmalu smo bili na postaji v Sevnici.

Izlet, s katerim smo počastili rojstni dan tovariša Tita, nam bo ostal dolgo v spominu kot zelo prijetno doživetje. Poleg novih krajev smo videli in prehodili mnogo poti, po katerih so hodili in se borili partizani.

VIII. novomeška - srednješolska brigada ima zbor v soboto, 13. 6. ob 10. uri pred gimnazijo. Odhod v Makedonijo pa je isti dan ob 21.30. uri. Naslov brigade bo: VIII. novomeška brigada Janka Starihe, naselje Vera Ciri Viri, Demir Kapija, LR MAKEDONIJA.

PREPOZNO

Premišljeval je, ali občuti do nje nekaj drugega kot do drugih deklet, ki se je z njimi igral s pretvezo ljubezni, a globoke, trajne ljubezni ni poznal. Ali jo ljubi? Ali je na dnu vsega isto kakor pri vseh drugih: minute, uživanja, spoznanja in razočaranje.

V začetku mu je ugajala zaradi svoje lepote in tistih nenavadnih, začudenih oči. Imela je tako lepe, začudene oči, v katerih počivajo skrivnosti, sanje, ki se niso nikoli uresničile in čakajo odrešenja... Približal se ji je in jo brezbrizno vpraševal čisto navadne stvari, toda ona mu sploh ni odgovarjala. To ga je iznenadilo, obenem pa zamikalo, da bi prodrl v njeno globino.

S svojo postavo, nežnostjo in nekim zagonetnim čarom ga je spremljala vsepovsod, da je ni mogel pozabiti nikdar. Pisal ji je pisma, v katerih se je zaklinjal na svoje mrtve starše, da jo ljubi in se ne misli samo poigrati z njo. Tako mu je uspelo, da jo je lahko nekega večera pospremil domov.

Bil je tih pomladni večer. Baržunasta večerna svetloba je preplavila zemljo. Od nekje se je dvignila čudovita melodija in splavala dalje dalje v neskončnost. Zvezde so stale nepremično na nebu kakor mejniki onostranosti. Stala sta naslonjena na ograjo in zrla v valove. V blesku oči je bilo videti, da so bile njene misli daleč. Z nasmehom je poizkusila zakriti svojo notranjost. Njene duše ni bilo mogoče zagledati, ker je tičala za zastorom teh senc in lepega obraza. Videl je, kako je dvignila glavo, kot bi prisluhnila v prostranstvo in je napol zaprla oči. Položil ji je roko okrog pasu, naslonila se je nanjo. Tedaj se ni mogel več vzdržati, objel jo je in poiskal njene ustnice, ki se niso branile... Nenadoma se mu je izvila iz objema, in ponosno odšla dalje. Saj ni iskala ljubezni in poljubov, ampak samo tistega razumevanja in prijateljstva. Zrl je za njo še vedno stisnjen v oklep nepopisne strasti.

Vso svojo mladost je preživela sama kakor divji cvet, brez topline in ljubezni. Starši so stali kot nepremagljiva telesna straža za njenimi petami in ji niso dovolili, da bi se družila z drugimi dekleti. Da bi se rešila dolgega časa, ki je ne prestando prežal za njo, se je zapirala v svet fantazije in prebirala z vso strastjo knjige. Poglavljala se je v romane, ki opisujejo čudovite, romantične ženske in je hotela postati takšna tudi sama. Njen značaj je postal zmes skrajne fantazije in skrajnega pesimizma. Spoznala je, da ne spada med druge ljudi in ji je realno življenje skoraj tuje, zato za njo ni prave ljubezni. Zastor spoznanja se je dvignil prepozno, mnogo prepozno, zdaj se ne da popraviti ničesar več. Gorje, kdor mora živeti sam, preveč sam, tisti spozna prezgodaj, da ni lahko živeti.

„OTROK 7E“

Kostanji so že rodili svoje čašice. Nekaj lepega je bilo vsepovsod, toplega, pomladnega.

Čudno kaj? Kako prijetnejše so pomladi človekove misli. Narava jeseni in pozimi slika človekovo podobo. - Pomladi, tedaj mu da dušo, srce, besede, hrepenenja.

Tako je čutil tudi Janez. Petošolec in - no, moram reči - čeden fant.

"Rad te imam, Marina" ji je pravil kdaj. Marina pa je zrla predse sama s svojimi mislimi, utrujena od Janezove ljubezni.

"Nihče me ni nikoli ljubil, Marina, tudi mati ne. Oče je imel druge ženske. Nismo se razumeli doma."

"Še vedno ga imam rada. Njega!" Mislila je na svojo prvo ljubezen. Pa saj Janez ve. Kaj bi mu pravila! Poleg vsega pa je Janez sošolec. Kako naj ga ima rada? Premajhen je, droben in preveč nesrečen! Nič fantovskega ni v njem. "trok je."

Premišljala je dolgo.

"Domov moram," je dejala. On pa se je sklonil k nji, da bi jo poljubil, tako kot je videl kdaj v filmu. Otegnila mu je roko, stekla in mu želela: "Lahko noč. Nasvidenje."

Naposled je Janez ostal sam s sabo. Nič otroškega ni bilo v njem. Opazil je temo, noč - prej je ni opazil. Gori na nebu je bilo nekaj težkega, pomladnega. Oblaki so bili kot tiste otroške besede, trmaste in neugnane.

Najina ljubezen je nebo

Zadržan jok
majskega jutra.
Zadržan jok
hrepenenja nebesa.

Med nama je zadržan jok
hrepenenja
in niti ene poti.

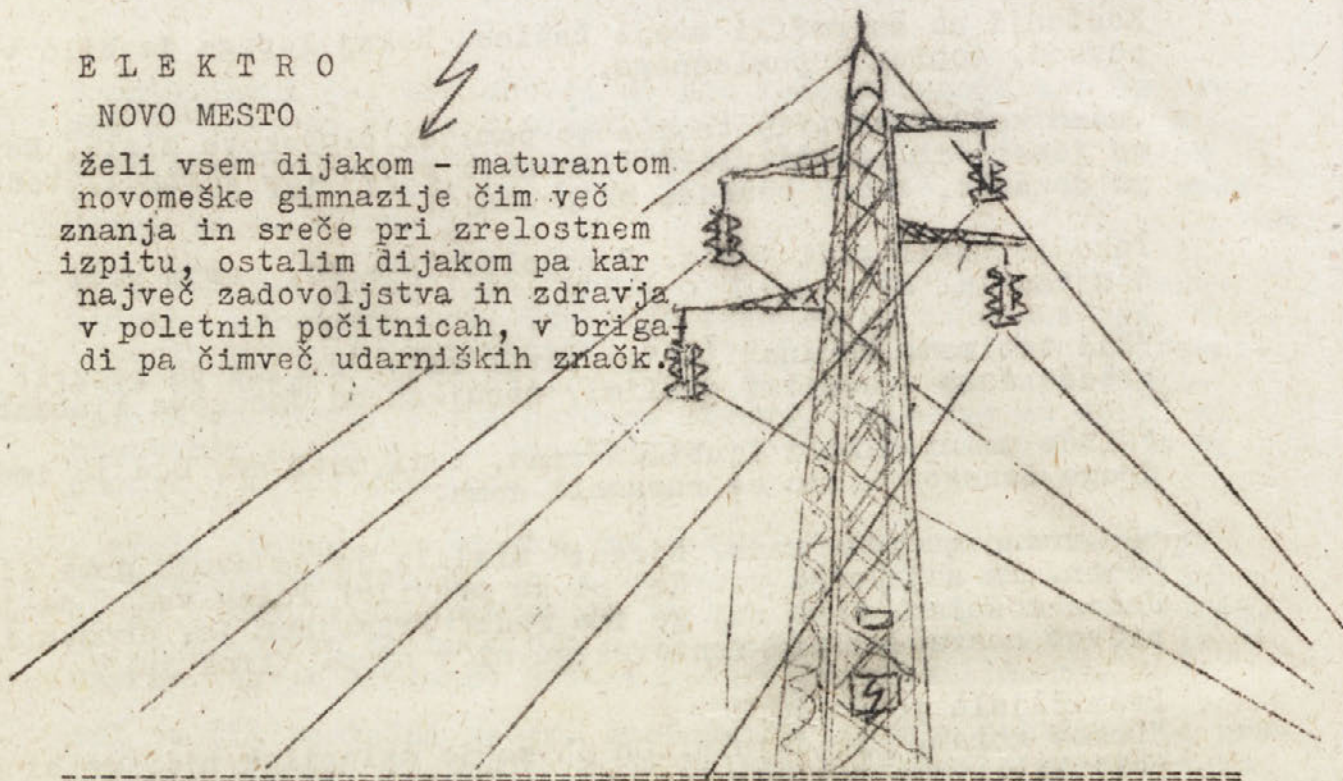
Pomisli, dragi!
Med nama ni
niti ene poti.
Najina ljubezen je nebo.

Jok mojega jutra.
Nedorasel,
hrepeneč,
otroški.

ELEKTRO

NOVO MESTO

Želi vsem dijakom - maturantom novomeške gimnazije čim več znanja in sreče pri zrelostnem izpitu, ostalim dijakom pa kar največ zadovoljstva in zdravja v poletnih počitnicah, v brigi pa čimveč udarniških značk.

ZRNO DO ZRNA POGAČA, KAMEN DO KAMNA PALAČA

Z vlaganjem koristimo sebi in družbi, ker denar z naganjem v banko spravljamo v krogotok.

Dijaki, tudi vi vlagajte svoje prihranke na hranilno knjižico pri KOMUNALNI BANKI v Novem mestu! S tem koristite skupnosti, obenem pa z obrestmi večate svoj skromni kapital.

KOMUNALNA BANKA

v Novem mestu želi vsem našim dijakom zdrave počitnice, v prihodnjem šolskem letu pa kar največ uspehov.

